
Panasówka, gm. Terespol, woj. lubelskie, AZP 86-86/65

Informator Archeologiczny : badania 33, 242-243

1999

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

polepą. Została ona wzniesiona z kamieni polnych łączonych na glinę. Z pozyskanego nielicznego materiału zabytkowego można wymienić fragmenty kafli i ceramiki naczyniowej, z których najciekawszy wydaje się być fragment kafla płytowego z napisami oraz duży fragment naczynia sitowatego (cedzaka).

Materiały i dokumentacja z badań znajduje się w Archiwum WKZ w Olsztynie.

Badania nie będą kontynuowane.

OLSZTYNEK, st. I, wykop. 7, gm. *loco*, woj. warmińsko-mazurskie, AZP 28-59

- zabudowa z XX w.

Wyprzedzające badania archeologiczne, przeprowadzone w terminie od 24 sierpnia do 3 września, przez mgr Izabelę Mirkowską (autorka sprawozdania, WKZ w Olsztynie). Przebadano powierzchnię 244 m².

W wyniku przeprowadzonych prac archeologicznych w obrębie wykopu zlokalizowanego przy ulicy Krzywej 6 w Olsztynku odsłonięto relikty zabudowy z XX wieku. Są to fundamenty piwnicy pozostawione po rozebranych budynku mieszkalnym, wzniesione z głazów narzutowych różnej wielkości połączonych zaprawą wapienną. Jedyną pozostałością po ścianach domu były dwa rzędy cegieł ułożone bezpośrednio na kamieniach. Ukośne położenie fundamentów piwnicy w stosunku do dzisiejszej ulicy wskazują na inny jej przebieg. We wschodniej części wykopu znajdowała się studzienka burzowa. Z funkcjonowaniem budynku związane są pozostałości różnych instalacji, takich jak gazowa, wodociągowa, kanalizacyjna. Zostały one uchwycone we wschodnim i północnym profilu wykopu.

Teren objęty badaniami znajduje się poza ciągiem zewnętrznych murów obronnych miasta. Ponadto w pobliżu zachodniej granicy wykopu przebiega ciek wodny obecnie zdrenowany. Jego wypływ znajduje się kilkanaście metrów dalej w kierunku południowym. Układ warstw niewątpliwie wskazuje, iż poprzednio stojący budynek mieszkalny został wzniesiony na jałowej warstwie pomarańczowej gliny przewarstwionej jasnożółtym piaskiem i zielonkawym iłem. Warstwy brunatnego humusu przemieszanego z ceglami, gruzem ceglany, kamieniami zawierały współczesny materiał zabytkowy datowany na XX wiek. Były to fragmenty porcelanowych, fajansowych naczyń, wyroby ze szkła i naczynia żeliwne. Wydaje się, że bliskość podmokłego terenu nie stwarzała możliwości wcześniejszej zabudowy. Pierwszy i jedyny dom wzniesiono, na podstawie zebranych informacji w I połowie XX wieku.

Materiały i dokumentacja z badań znajduje się w Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie.

Badania nie będą kontynuowane.

Ostróda, st. II, wykop 17, gm. *loco*, woj. warmińsko-mazurskie – patrz: późne średniowiecze

Ostróda, st. I, gm. *loco*, woj. warmińsko-mazurskie – patrz: późne średniowiecze

PANASÓWKA, gm. Terespol, woj. lubelskie, AZP 86-86/65

- pole bitwy z powstania styczniowego 1863 r. (okres nowożytny – XIX w.)

Poszukiwania pozaarcheologiczne prowadzono na obszarze pola bitwy z okresu powstania styczniowego, która rozegrała się 3 września 1863 r. w pobliżu Panasówki. Poszukiwaniami kierował mgr Jerzy Waszkiewicz i Seweryn Kosmala (Muzeum w Biłgoraju).

Prace poszukiwawcze przy użyciu wykrywacza metali prowadzono poza obszarem znanych stanowisk archeologicznych. W ich trakcie odnaleziono blisko 200 artefaktów, którymi między innymi były pociski karabinowe z broni powstańców i żołnierzy rosyjskich, drobne elementy uzbrojenia,

umundurowania i wyposażenia uczestników bitwy (ostrogi, podkowa, guziki, sprzączki do pasa, ułamki żelaznych ostrzy) oraz ich przedmioty osobiste (obrączka, kilka monet, uchwyt pieczęci, fragment listu). Miejsca lokalizacji poszczególnych grup znalezisk z porównaniem do opisów bitwy, umożliwiają odtworzenie usytuowania w terenie pozycji walczących stron.

Dokumentacja powykonawcza z badań znajduje się w WKZ Lublin Delegatura w Zamościu, a materiały zabytkowe zdeponowano w Muzeum Ziemi Biłgorajskiej w Biłgoraju.

Paprotki Kolonia, st. 1, gm. Miłki, woj. warmińsko-mazurskie, AZP 21-73/2 – patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich

PISZ, st. I, gm. *loco*, woj. warmińsko-mazurskie

- stare miasto (XVIII-XX w.)

Nadzory archeologiczne, przeprowadzone w terminie od 19 do 21 czerwca, przez mgr Adama Mackiewicza (autor archeologiczny, ARCHEO-ADAM). Finansowane przez inwestora prywatnego. Pierwszy sezon badań. Nadzorowano powierzchnię około 220 m².

Prace prowadzono w obrębie działki o nr 386/1 przy ulicy Kościuszki. W miejscu tym przed przystąpieniem do prac ziemnych znajdował się podpiwniczony (w $\frac{3}{4}$) pawilon handlowo-usługowy wzniesiony w latach 50-tych XX wieku, który został rozebrany w początkach czerwca 1999 roku. Ze względu na podpiwniczenie oraz głębokie fundamenty żelbetonowe WKZ w Olsztynie zmienił kwalifikację z badań wyprzedzających na nadzory archeologiczne. Tak więc prace ziemne prowadzono przy pomocy sprzętu mechanicznego pod stałym nadzorem archeologicznym. Po usunięciu fundamentów i posadzek betonowych w piwnicy, okazało się, iż poniżej nie zachowały się żadne nawarstwienia osadnicze. Zalegają tu wyłącznie żółte piaski różnoziarniste, stanowiące całość w tym rejonie starego miasta. W sumie nie udało się uchwycić regularnych nawarstwień kulturowych (poza profilem północnym), co świadczy o tym, iż w trakcie budowy pawilonu wykonano wykop fundamentowy o dużym areale, który zasypano po wzniesieniu piwnicy i fundamentów. Po zakończeniu prac ziemnych zadokumentowano trzy profile obwodowe (północny, wschodni i zachodni). Nie wystąpiły tu żadne elementy architektoniczne. Strop stanowi szczątkowa darń oraz ciemnoszara piaszczysta ziemia próchnicza. Ponadto w partii stropowej wystąpiła szara silnie spłaszczona ziemia, spalenizna z drobnym żużlem, szary piasek z drobinami spalenizny, żwir i żółty piasek. Wszystkie te warstwy wskazują na fakt, iż mamy tu do czynienia z poziomem niwelacyjnym. Jedynie w profilu północnym na głębokości ca 0,7 m wystąpiła dużej miąższości (od 0,7 do 1,2 m grubości) warstwa ciemnoszarej próchnicznej ziemi, z której pozyskano bardzo nieliczny materiał zabytkowy w postaci fragmentów naczyń ceramicznych o nowożytnym i późnonowożytnym charakterze (XVIII-XIX wiek). W pozostałych dwóch profilach warstwa ta została uchwycona jedynie fragmentarycznie. W większości przypadków została ona zakłócona przez wykop pod fundamenty pawilonu, oraz wkopy pod uzbrojenie, również związane z rozebrany budynkiem.

Materiały i dokumentacja z badań znajduje się w Archiwum WKZ w Olsztynie.

Badania nie będą kontynuowane.

Pisz, st. I, (wykop 1), gm. *loco*, woj. warmińsko-mazurskie – patrz: późne średniowiecze

Pławniowice, st. 16, gm. Rudziniec, woj. śląskie – patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich

PULTUSK, st. 3, gm. *loco*, woj. mazowieckie, AZP 47-67/3

- zabudowa miejska od 2 połowy XIV do XX w.